

Tổng quan về quy trình làm luật

L2: 12/12/2021

Tài liệu đọc

- ❖ US Congress 2007, How our laws are made.
- ❖ Libby 2012, Chương 4-9 (Making law)
- ❖ Luật Ban hành VBQPPL 2015, sửa đổi 2020.
- ❖ Nghe VOV 17/01/2000: Quy trình làm luật ở Việt Nam
- ❖ Xem thêm: Rule Making in China
https://www.uschina.org/sites/default/files/prc_legislative_process.pdf

Nội dung thảo luận

- ❖ Các thức hình thành các nguồn luật khác nhau (trong tương tác với Quy trình chính sách)
- ❖ Xác định ưu tiên chính sách trong Quá trình hình thành luật thành văn (đề xuất sáng kiến lập pháp).
 - Công đoạn của hành pháp
 - Công đoạn của tổ chức xã hội
 - Công đoạn của Cơ quan dân cử
- ❖ Công cụ ROCCIPI: Dùng để làm gì?
- ❖ Quy trình nghị viện, quy trình làm luật
- ❖ Các phiên điều trần: Các mục đích và hình thức khác nhau

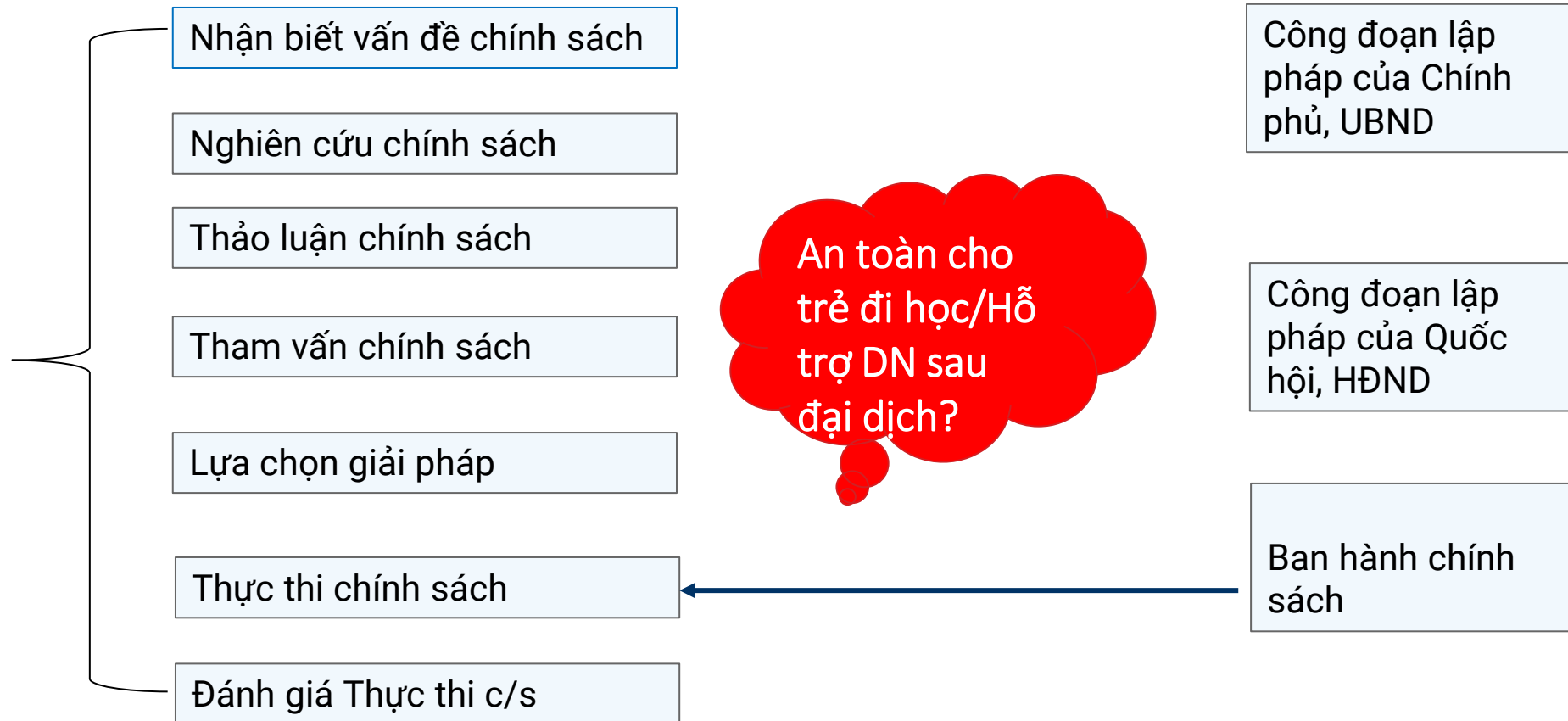
Câu hỏi gợi ý thảo luận: Cho Nhóm 1, 2

- ❖ Theo các anh/chị, sự việc Quốc ca Việt Nam bị tắt tiếng trong trận bóng đá Việt Nam-Lào có là một vấn đề chính sách đáng lưu ý hay không?
 - Sự kiện này làm lộ ra những trục trặc gì?
 - Để giải quyết những trục trặc đó, có thể có những lựa chọn chính sách gì?
 - Các lựa chọn đó có cần ban hành, thay đổi, hay thực thi pháp luật liên quan hay không?
- ❖ Nếu đây là một vấn đề chính sách cần dẫn tới sửa đổi luật, thì đây có là một vấn đề ưu tiên hay không? Ai sẽ xác định thứ tự ưu tiên này?
- ❖ Nếu cần phải vận động chính sách nhằm xác lập thứ tự ưu tiên (trong việc cấm cản trở phổ biến, lưu hành Quốc ca trên tất cả các phương tiện truyền thông), các anh/chị sẽ tiến hành việc vận động này như thế nào?

Câu hỏi gợi ý thảo luận: Cho Nhóm 3, 4

- ❖ Ngày 10/12/2021, 4 lô đất thuộc khu đô thị mới Thủ Thiêm có tổng diện tích hơn 30.000m² đã được mua đấu giá với 37.346 tỉ đồng. Theo anh chị, sự kiện này có đặt ra vấn đề chính sách gì không?
 - Sự kiện này đã gợi ý những lựa chọn chính sách gì trong việc thu hồi đất để phát triển các đô thị?
 - Ở cấp địa phương, để thúc đẩy các lựa chọn đó có cần ban hành, thay đổi, hay thực thi pháp luật liên quan hay không?
 - Đây có là một vấn đề cần ưu tiên đưa vào chương trình các cuộc họp sắp tới của HĐND hay không?
- ❖ Từ sự kiện trên, nếu anh/chị có một sáng kiến lập pháp (nhằm phân bổ hài hòa hơn giá trị tăng thêm khi đầu tư phát triển quỹ đất), anh/chị phải bắt đầu vận động chính sách như thế nào? Hãy phác thảo một kế hoạch vận động chính sách bám sát quá trình sửa đổi Luật Đất đai 2013.

Pháp luật & Chính sách công

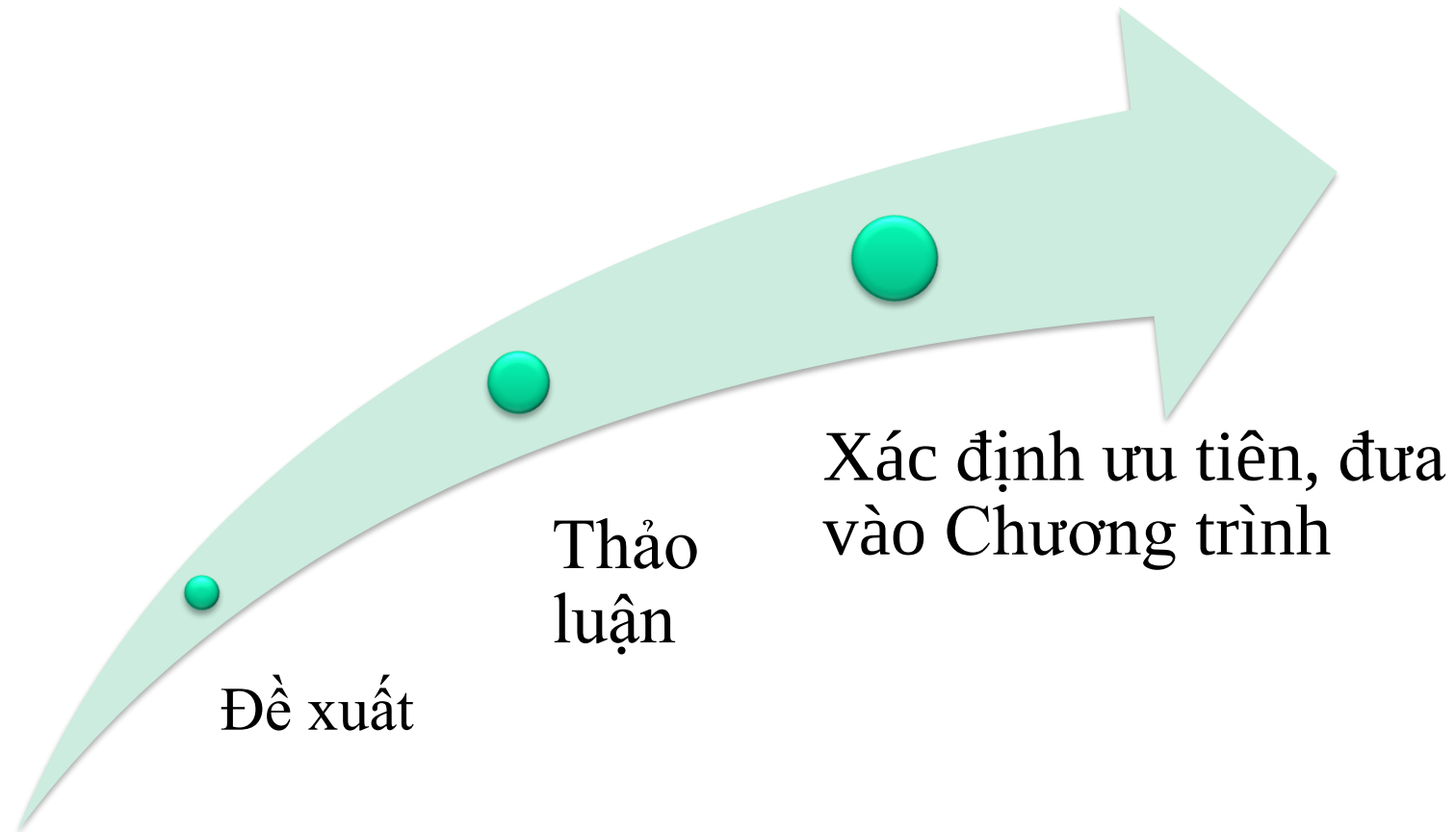

Nhận diện & Xác lập ưu tiên

Chính sách công & Chuyển hóa thành vấn đề pháp luật

- ❖ Cơ quan nào có thẩm quyền đề xuất chính sách?
- ❖ Chính sách sẽ được thể hiện ở dạng VBQP nào?
- ❖ Nếu có nhiều đề xuất, cơ quan nào xác định thứ tự ưu tiên?
- ❖ Cơ quan nào soạn thảo VBPL?
- ❖ Cơ quan nào cho ý kiến, thẩm tra, và thẩm định Dự thảo?
- ❖ Hồ sơ dự thảo, các phiên thảo luận, hình thức thông qua dự thảo?
- ❖ Quy trình, hình thức tổ chức các Phiên họp thẩm định.

Thông qua Chương trình xây dựng luật/ng nghị quyết

Ban Thường vụ HĐND TPHCM Khóa X

- ❖ Chủ tịch HĐND TPHCM Nguyễn Thị Lệ, Phó Chủ tịch Nguyễn Văn Dũng
- ❖ Trưởng ban, Phó Trưởng ban của HĐND TPHCM khóa X nhiệm kỳ 2021-2026
 - Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND TPHCM, Trưởng ban Lê Trương Hải Hiếu; hai Phó Trưởng ban Huỳnh Thanh Hùng và Trương Lê Mỹ Ngọc.
 - Ban Văn hóa – Xã hội HĐND TPHCM, Trưởng ban Cao Thanh Bình; hai Phó Trưởng ban Nguyễn Minh Nhựt và Trần Hải Yến.
 - Ban Đô thị HĐND TPHCM, Trưởng ban Nguyễn Thị Thanh Vân; hai Phó Trưởng ban Huỳnh Hồng Thanh và Lê Xuân Viên.
 - Ban Pháp chế HĐND TPHCM, Trưởng ban Phạm Quỳnh Anh; hai Phó Trưởng ban Nguyễn Văn Đạt và Lê Minh Đức.

Áp dụng chiến lược 10 bước vận động hành lang

1. Nhận biết vấn đề chính sách
2. Nghiên cứu vấn đề chính sách
3. Tập hợp dữ kiện
4. Định dạng, đặt tên cho Dự án chính sách
5. Định vị các tác nhân ủng hộ và phản đối
6. Xác lập liên minh
7. Biên soạn các tài liệu truyền thông, giáo dục
8. Bắt đầu chiến dịch truyền thông
9. Tiếp cận người có thế lực (giới quyền thế)
10. Giám sát tiến độ thực hiện

Mục tiêu 1: Chương trình xây dựng luật 2021-2025

- ❖ Kết luận 19/KL-TW ngày 14/10/2021 của Bộ Chính trị về Định hướng Chương trình xây dựng pháp luật Nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV
- ❖ Việc xây dựng, ban hành luật phải thận trọng, chắc chắn, làm tốt từng khâu, đặt yêu cầu cao về chất lượng, không chạy theo số lượng, phải bám sát và kịp thời đáp ứng yêu cầu của thực tiễn. Những vấn đề cấp bách, đã chín, đã rõ, được thực tiễn chứng minh, có sự thống nhất cao thì mới xây dựng, ban hành luật; những vấn đề tuy cấp bách, cần thiết, nhưng là vấn đề mới, chưa đạt đồng thuận cao thì có thể quy định thực hiện thí điểm. Trước mắt, chưa triển khai xây dựng những dự án luật có nội dung phức tạp, còn nhiều ý kiến khác nhau, cần có thêm thời gian nghiên cứu kỹ lưỡng, thận trọng.

Mục tiêu 2

- ❖ Chú trọng hoàn thiện hệ thống pháp luật đầy đủ, đồng bộ, thống nhất, kịp thời, **khả thi**, ổn định, công khai, minh bạch, có sức cạnh tranh quốc tế; **lấy quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người dân, doanh nghiệp làm trọng tâm**; tăng cường giám sát, **kiểm soát việc thực hiện quyền lực** nhà nước; thúc đẩy đổi mới sáng tạo. Khắc phục ngay tình trạng văn bản luật thiếu tính ổn định, "luật khung, luật ống", chậm ban hành văn bản quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành. Đồng thời, siết chặt kỷ luật, kỷ cương, đề cao trách nhiệm, nhất là người đứng đầu trong xây dựng pháp luật; chống tiêu cực ngay trong công tác xây dựng pháp luật, không bị chi phối, tác động bởi các hành vi không lành mạnh của bất cứ tổ chức, cá nhân nào, **không để xảy ra tình trạng lồng ghép "lợi ích nhóm"**, lợi ích cục bộ của cơ quan quản lý nhà nước trong văn bản pháp luật

Mục tiêu 3

- ❖ Tiếp tục đổi mới phương thức, nâng cao hiệu quả hoạt động của Quốc hội, **tăng tính chủ động của các cơ quan của Quốc hội**, đại biểu Quốc hội trong công tác lập pháp, giám sát việc thi hành luật. Phát huy tính năng động, tích cực, vai trò, ý thức trách nhiệm của các chủ thể, đặc biệt là Chính phủ trong quy trình lập pháp. Bảo đảm phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan trong quá trình tổng kết, xây dựng chính sách, soạn thảo, lấy ý kiến, tiếp thu, chỉnh lý và thông qua luật. **Tăng cường thu hút chuyên gia, nhà khoa học**, cán bộ hoạt động thực tiễn có kinh nghiệm, kiến thức chuyên môn sâu, công tâm, khách quan, vì lợi ích quốc gia, dân tộc tham gia xây dựng pháp luật

Mục tiêu 4

- ❖ Phát huy vai trò của Nhân dân, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên trong việc nâng cao chất lượng công tác phản biện xã hội đối với quy trình lập pháp và giám sát việc thực hiện pháp luật; chú trọng bản lĩnh, ý thức chính trị, không bị chi phối, tác động bởi các hành vi không lành mạnh của bất cứ tổ chức, cá nhân nào trong quá trình giám sát, phản biện xã hội.

Mục tiêu 5

- ❖ Kiện toàn, nâng cao chất lượng **đội ngũ cán bộ làm công tác xây dựng pháp luật**. Có cơ chế thích hợp bảo đảm và tăng cường nguồn lực đầu tư, đổi mới cơ chế phân bổ, sử dụng hiệu quả kinh phí xây dựng và thi hành pháp luật